

som ere tilstede her i Salen, alvorlig tænke paa at lægge det til Side for ikke at spille Tiden med unyttige Forhandlinger. Det interessanteste Vædepunkt i hele denne Diskussion, var utvælselig den høitærede Minister, som forleiden Aften fandt Sted mellem den høitærede Minister og det ærede Medlem for Svendborg Amt, 3die Valgkreds (S. M. Hansen), der stillede bestemte Spørgsmaal til den høitærede Minister, hvilke han ønskede besvarede med et bestemt Ja eller Nei. Jeg havde, ligesaa vist som mangfoldige af de Herrer, ventet, at vi havde faaet et bestemt Svar, men ikke desto mindre henstaaer det Spørgsmaal, som det nævnte ærede Medlem rettede til den høitærede Minister, i mine Tanker endnu aldeles ubesvaret. Det ærede Medlem for Svendborg Amt, 3die Valgkreds spurgte jo, om den høitærede Minister saae sig i Stand til at kunne forhandle med det høie Thing paa et andet Grundlag end det, som findes i det forelagte Lovudkast; paa dette Spørgsmaal var det, at det ærede Medlem forlangte et bestemt Ja eller Nei. Derefter gik ganske vist det ærede Medlem over til at fremhæve flere Hovedpunkter i Lovudkastet, hvilke Punkter den høitærede Minister gik ind paa at forsvare Punkt for Punkt, og efter den Maade, hvorpaa han fremsatte sit Svar, maa jeg tilstaa, at det virkelig kom til at se ud for os, som om der slet ingen Uenighed var mellem den høitærede Minister og det ærede Medlem for Svendborg Amt. At det var vigtige og interessante Punkter, der saaledes bleve diskuterede, er jeg vis paa, at alle Medlemmer, hvilken som helst Mening de end have, vilde indrømme, hvad man da ogsaa kunde vente, da det var to saa skarpsindige Mænd, der førte denne Samtale. Det første af de Punkter, det ærede Medlem for Svendborg Amt anførte som et, hvorpaa han ikke kunde gaa ind, var det, der omhandles i Lovforslaget's § 1, nemlig en Udvielse af Skoletiden til det 15de Aar, ja i visse Tilfælde til det 16de Aar. Den høitærede Minister svarede hertil, at hvis det var dette, hvoraf det ærede Medlem søgte sig generet, vilde han raade ham til ikke af den Grund at stemme imod Lovudkastets Overgang til anden Behandling, thi dette Punkt skulde ikke komme til at lægge Lovudkastet Hindringer i Veien; det kunde den høitærede Minister altsaa frasælde. Det næste Punkt angik Mulkssystemet, og i den Henseende blev der svaret affkurat paa samme Maade. Den ærede Minister sagde nemlig, jeg har i Dag efterset den høitærede Ministers Foredrag, at hvis det var det, der generede det ærede Medlem for Svendborg Amt, at der var sat 6 p i Stedet for 3 p, kunde man jo tale derom, heller ikke i den Henseende vilde den høitærede Minister lægge Hindringer i Veien. Dernæst kom det 3die Punkt, nemlig Tilfynnet, og jeg maa tilstaa, at den høitærede Minister ogsaa med Hensyn til dette Punkt, for saa vidt man kan forstaa hans Maade at fremsætte sine Tanker paa, var imødekommande

imod det ærede Medlem for Svendborg og os Andre; han var overordentlig liberal, ja langt liberalere, end jeg havde troet. Jeg antog, at dette var et af de Hovedpunkter, hvorpaa den høitærede Minister specielt vilde holde, men det lod dog til, at han ogsaa kunde frasælde det. Jeg tillader mig dog at betovle — og hvis vi komme videre ind paa Forhandlingen af Sagen, skal jeg begrunde det — at den høitærede Minister saa let vilde give efter med Hensyn hertil. Det 4de Punkt var endelig Skolelærernes Kaldelse, og i saa Henseende fik det ærede Medlem for Svendborg Amt affkurat samme Svar. Jeg har siden hin Aften tænkt alvorlig over Forhandlingen mellem den høitærede Minister og det ærede Medlem for Svendborg Amt, og jeg har spurgt mig selv, om vi, hvis det var muligt at faae disse 4 Hovedpunkter ud af det Lovudkast, der her er os forelagt, kunde modtage det, om det da vilde komme til at foreligge i en saadan Skikkelse, at vi kunde være tilfredse dermed. Forinden jeg nu udtaler mig videre om, hvorvidt jeg i saa Tilfælde fra mit Standpunkt kunde gaa ind paa Lovforslaget eller ikke, vil jeg dog bemærke overfor den høitærede Minister, at man, naar disse 4 Hovedpunkter gaa ud af Lovforslaget, maa spørge, hvilke Frenskridt der da bliver tilbage, med Undtagelse af Forskattelsesfkoled. Jeg indrømmer, at Tanken derom er ny; den findes ikke i Skoleanordningen af 1814. Man finder dog i alt Fald deri Tanken om Aftenfkoled, og om Tanken i dette Lovforslag om Forskattelsesfkoled altsaa end kan siges at være ny, er den det dog ikke saa aldeles. Jeg maa tilføie, at dette virkelig er en Tanke, som jeg paa ingen Maade dadler den høitærede Minister for at have optaget i Lovforslaget. Jeg finder endogsaa, at det er en meget god Tanke, om dette end ikke fulstændig gjælder om den i den foreliggende Form. Undertager man imidlertid dette Punkt, Forskattelsesfkolederne, vil jeg alvorlig spørge den høitærede Minister, hvilke Frenskridt der forøvrigt indeholdes i Forslaget? Den høitærede Minister paa- staar jo vedvarende, at det indeholder Frenskridt med Hensyn til Almuefkoledens Ordning, men jeg maa bede ham om nærmere at paavise disse Frenskridt for os; hidtil har han, saavidt jeg har forstaaet, ikke gjort det. Jeg har gjentagende gjennemlæst Forslaget og sammenlignet dets Indhold med den nuværende Ordning, men trods den bedste Villie har jeg som sagt været ude af Stand til at se, at der bliver nogen Forskiel i Tanken; der kan være en Forskiel i Ord og i Tankens Udtryk, men i og for sig er der ingen Forskiel. Jeg har alvorlig gjort mig selv det Spørgsmaal, hvorledes det kunde være, at den høitærede Minister satte saa overordentlig stor Pris paa at faae dette Lovforslag vedtaget, medens Mænd af det ærede Thing ikke alene ikke kunde følge den høitærede Minister, men endog strax vilde gøre alvorlig Modstand imod Forslaget, idet den Tanke